

Lliçó II

Arxipèleg de les Marqueses

Sistema orogràfic

Descripció de paisatge

Història - Anècdota

~~Desenvolupament~~ Tetuatge

Art

Degenració de la raça

Arxipèleg de la Societat

Descripció geogràfica

Descripció de paisatge

Història

Costums

Panteologia

Lliçó IV

Arxipèleg del corall Tomotú o Perillós

Descripció etimològica

Descripció geològica

Paisatge

Història

Costums

C a n t i v e s

Melodies, trencades, Sentit de l'umor, Cors a varies veus.

P o e s i a .

Llegendes - discursos-

D a n c e s .

Incitació a la procreació - Fredor de l'home- etc.....

- L l e g e n d e s -

Llegir-ne una .

F i .

Dificultats d'obtenir detalls exactes sobre l'origen de les races que poblen Oceania.

Principals races , branques antropològiques dels malayo-polinesis :

Negrito - Daiak - papú.
 Javanès - Australia - Malès -
 M a o r i .

Població (maorís primers pobladors de Polinèsia .
 de (Originaris de
 les (l'extrem sur Pacific o de Nova Zelanda (A V A H I K I)
 illes (Polinèsies (

Polinesi ; nom geogràfic adoptat mes tard com a nom antro^g
 maorí ; " de la soca antropològica.

Tesis diferents Emigració malaia. (ivresemblablè pero combatible)
 Antropològiques " india (poc probable)
 Invasió dels maorís a les illes polinèsies (acceptada)

Explicació de (Les dues primeres tesis tenen poca acceptació per la
 l'acceptació (manca de relacions cranològiques, i dialectals i fok-
 del (loriques ,La tercera en te moltes, Gracies als savis
 maorí primer (etnòlegs que han passat llurs vides estudiant els di-
 poblador (ferents dialectes de totes les illes de la Polinèsia
 de (i han trobat prous raports per a poguer establir l'o-
 polinèsia (rigen dels actuals polinesis com a
 (M o r i .
 (Llegendes i consuetuds semblants de totes les
 (illes de la Polinèsia .

D i f i c u l t a t s ; Manca de signes d'escriptura .

Taules parlants de l'illa de Pascua (indexifrables)

E T N O G R F I A
=====

Religió
=====
Bàsica
====

Tabú - Sacrificis humans -
Antropofagia

Religió Idols monstruosos, Infinitat de deus (Petits idols dut com a fetitges
Espectacular. Grans cerimònies de canibalisme.

Superstició Encantament del foc, Topapaus i varu-inos, Llocs de refugi de
les animes etc.

Medecina Cures fetes per medis naturals (plantes, begudes o aplicades)
" " " medi de la sugestió: consells hàbils etc)

H i s t o r i a d e l s d e s c u b r i m e n t s

Descubriment(del Pacífic (Vasco Nuñez de Balboa. 1 5 1 3 (Desde una muntanya de Nova-Granada)
En pren possessió en nom del rei d'Espanya
Hi entra fins el genoll i dona un cap a l'aigua amb l'espasa nua.

Descubriment(de Magallans. (Del cèlebre estret entre la Patagonia i la illa de Foc
1 5 2 0

Descubriment(de 33 illes d'Oceania (Mendaña de Neira 1 5 6 7 (primera expedició)
" de " 1 5 9 5 (segona ")
en companya de Marquesas i Salomón

Arxipèleg de l'esprit sant Tomotus I moltes altres. Fernando de Quirós 1 5 0 5 (Descubridor del arxipèleg (de l'esprit sant, i de moltes illes polinèsies)

V a e z
de
T o r r e s

Descubridor amb Cuiros d'una infinitat d'illes oceàniques i mes tard ,tot sol descobridor del estret de Torres i del Nord de la Nova Guinea i de moltes illes del sur asiatic i oest oceànic.

Usurpacions
Històriques.

Per francesos i anglesos mol temps despres.
Cook, Wallis Bugainville . no son mes que redes cubridors de tota l'Oceania puix que hi van gaire be dos sigles mes tard que els navegants espanyols i portuguesos.

Dificultats
d'identificació
de les illes
descobertes
pels navegants
espanyols.

Manca de precisió de latitud i nominació estravagant que no s'assembla de res a l'actual
Solament alguns arxipèlegs han conservat el nom que els ~~XXIX~~ descobridors o ~~Mels~~ redescobridors varen donar ~~els~~

Marqueses, Societat - Esperit Sant, etc.

= = =

Arxipèleg de les Marqueses.

(Breu resúm de la lliçó anterior)

POSICIÓ GEOGRÀFICA

Latitud 7. 50 a 10,33 (sud)
Longitud 140,45 a 142,05 (oest)

Geogràfia i Geologia .

Unitats 11. (diferents tamanys) HIVAQA (la mes gran 40 Kl circumferencia)
Geològia: Muntanyoses, Volcàniques (Uapou, la mes alta, 1190 mtr.)
Platges: Sensa lagón, Palets o sorra volcànica)
Oreografia: Simple. Carenes descendint d'aresta principal.
Carenes secundaries formades de la primera
Van a morir a mar.
Carenes aparellades formen badies.
Paisatge: Aspecte imponent i magestuós. Semblen radiants esmeragdes
destriant-se demunt el blau infinit del Pacífic. Grans
cascades devallant dels cims, Torrents abundosos, rius....
Dibuix geogràfic: Molt accidentat, Multitud de punxes i badies.

FLORA I FAUNA

Arbres: Banian gegant (fals cautxo)
Tamanu o castanyer polinesi.
Llaurer rosa,
Arbre de Ferro.
Burrau. (i altres)

Fruits: Taronger.
Limoner.
Manguer.
Papaier.
Iambier.
Vainiller
Cafeier.

Flors: Tiaré, Hibiscus, **gardenia** salvatge, Magnolia salvatge etc.

Conjunt: Maravellosament verd i florit.
Part alta. Falgueres salvatges.
Part mitja: Selva atapaida de tota mena d'arbres i plantes
Part baixa: Cocoters gegantins i platges.

-ANTROPOLOGIA

Recordar la conferència anterior, (Dificultats d'origen, Discusions entre savis antropòlegs, Origen males, origen malaio-polinesi, origen purament maorpi, venint d'emigracions de Taiti o Tonga .

HISTORIA

- Descobertes: 1595. per Alvaro Mendaña de Neira. (No s'hi va quedar)
Esplicar els motius
- Dominades: 1842. per L'almirall francès Dupetit Touhard/.
- Entre els)
dos)
períodes:)
Marins. Aventurers. Missioners, (Prot stants - catòlics)

Anecdota)
de)
Totete.)

En 1835 Dupetit Touhard feu un viatge d'exploració i tanteig .Totete rei de Tahuata, va acollir-lo amirablement i li dona el nom de "Ikoa" que vol dir germa d'adaptació.

Cuan en 1842 D. T. torna a rribar a bord de la fragata la "Reina Blanca" tots els honrats salvatges confiats li obriren els braços . Els missioners francesos que hi havia a l'illa des de ja alguns anys, va anar a preparar el rei per a la visita de reglament. El rei innocent del que li esperava va anar depressa a visitar el seu parent i amic ,el gran Almirall francès. Diu la crònica de la època que fou rebut a bord de la Reina Blanca amb honors reials. Els soldats presentaren armes. Pobre Totete que lluny estava d'imaginar-se que tota aquella comedia estava montada amn el sol fi d'apoderar-se de la seva illa i despres de les altres!

Naturalment. El secretari de Dupetit Touhard ens va deixar una crònica de l'acta amurada de santa innocència i de pulcre honrades professional. Pero aquell que te el cor des pert als sentiments de justícia i simpatia ,pot llegir entre ratlles la tragedia d'aquest pobre rei, i la felina traïdoria d'aquells que li donaven el nom d'amics.

~~Diuen que el secretari de Dupetit Touhard~~ El missioner va fer un discurs dirigit al rei ,capitostos i seguici dient en polinesi que D' Almirall venia en nom de França a Pendre possessió de les Illes . Jo suposo que el rei de Tahuata va pensar que PENDRE POSSESSIO de les illes volia dir simplement venir a passar-hi una temporada. I ell ,honrat i hospitalari rei d'illes primitives ,no va veure inconvenient en deixar-los restar allí algun temps. Si hagues pogut capir la magnitud del que se li demanava .Nauria consentit? Permeteu-me que ho dubti. Jo crec que el missioner era prou abil per a parlar tan poc clar com calgues per a que així pobre rei no acabes de comprendre el que se li demanava.

El cas fou que la historia afirma, que Totete va consentir en entregar la seva illa a França .I la cerimonia tingué lloc. Escolteu a Max Radiguet secretari de Dupetit Touhard.:

(Consultar text)

RELIGIÓ

- Llegenda de la Creació. Maui o Tiki (no s'ha posat mai en clar) pescaven desde l cel amb canya i varen pescar aquestes illes l'una darrera l'altre.
- Deus principals) TEUUTOKA Que mai vingué a la terra.
de la Idolatria) TEUUHUA Que vingué a la terra.
Marquesana) TEHITIKAUPEKA. Tenia forma d'ocell.
- TEHIKIVAETAKEI Va caure en desgracia i el foragitaren (del cel .
(Dubtes meus sobre la exactitud d'aquestes afirmacions vist que surten de la font missionera i pot haver-hi interes en que s'assembli a la tradició bíblica)
- Cels: AKI. Cel superior i difinitiu. (Hi viuen els Deus)
 Havai. cel inferior, on van a parar les ànimes per a petir i fer-se dignes del AKI.
 Havai Maitei. Mena d'avant cambra del cel. (Mena de llims)
- Deus secundaris Deus dels tatuadors. Deus dels sacerdots. Deus dels capitos-
tos, (DE tres a quatre per cada u)
- Deus de les arts (S) Deu dels lladres .Deu dels pes-
cadors, deu dels embriacs , deu de les parteres.
 I... una infinitat d'altres.
 Aquests Deus eren bons o dolents, però generalment ;
 temples i venjatius.
 Tambe hi havia un deu destinat exclusivament al vici
 (Anecdota de la llegenda del deu de la Kava)
- Sacrificis humans Despres d'una breu explicació dels meaes i meaes.
 Meaes i meaes etc, entrar en la cerimonia de la encarnació del deu.
Tikis colossals
- Festes religi-
oses de 8 victi-
mes humanes

S = Θ = CI E T A T

Societat.

Guerras entre tribus.

Casaments sense cap cerimònia.

Poligàmia poc corrent. llevat de casos de grans capitosts.

Les dones no la practicaven mes que en cas d'esser princesses o sacerdotesses.

Tatuatge.

Importància social del tatuatge. Significació desconeguda dels dibuixos. Sofriments. Operació. Abstinència de les dones del tatuatge.

Decadència.

Estat actual de la societat. ~~construcció~~ Malalties. Mort.

Construcció del taut pel mateix malalt. Tristesa.

Hospitalitat.

F i .

ARXIPELEG DE LA SOCIETAT.

=====

I. Breu resum de les lliçons anteriors (tesis geològiques) (raça, etc.)

II. O r i g e n d e l N o m S o c i e t a t

=====

III. DESCOBRIMENT D'ACUESTES ILLES

=====

IV. Cuiros- 1685. No mes la va veure pero no hi va desembarcar.

(Dos segles de tranquil·litat entre aquesta descoberta i l'arribada del capità

Wallis-1767. (Hi va sejourar unes 5 setmanes.) Els indígenes que no havien vist mai cap vaixell, varen creure's que el Dofi (fragata de Wallis) era una illa i els pels uns arbres. Un altre aconteixement extraordinari pels indígenes fou que el cirujà d'abord, acalorat pel sol tropical es va treure la perruca.

Bougainville
====1768==== En resta encantat. (Cercar explicació en el llibre)

Cook- 1789
===== (Per observar el passatge del planeta Venus devent del Sol. Enviat per la Societat Astronòmica de L.)

Boenoehea 1774 (Hi desembarca dos mapellans espanyols el pare Gerónimo i el pare Fracas absolut) Explicar el per que del fracas.

Missions Angleses
====1797===== (Primera i definitiva instal·lació dels blancs a Taití i començament de la decadència definitiva) (Recordar Fantasmes Reials)

Geografia de les illes

V. ----- - G e o g r a f i a -

Illes sota el Vent: Taití, Moorea, Mehetia.....
" del Vent. : Raiatea, Tahaa, Maupiti, Huhaine, Pora-Bora.

VI. P a i s a t g e (Cercar el text de la Conferència)

VII. Etnologia (Text comferencia)

Canties, Dances. Llegendes (Llegir una llegenda)

Sentit
de
l'umor

Meoria, higiene, Tiurahi
(història de burocràcia)

Historia dels arxipèlegs de l'Oceania Oriental.

Els espanyols

) Cuan en 1513, Vasco Nuñez de Balboa, descobreix el Pacífic
) des de la muntanya de Nueva Granada, pot podria suposar
) la infinitat d'illes i de races que s'amagaven darrera l'ho-
) ritzo blavis del mar.

) Ell, amb aquella fanfarroneria tan espanyola del segle XVI.
) en veure una cosa nova, es a dir aquella immensa capa d'aigu
) que apareixia per occident, va sentir la necessitat de
) pendre'n possessió. I descendint magestuos de la muntanya,
) entra solemnement dins el Pacífic, fins a genoll, i desemba-
) nat l'espasa fent el líquid bo i pronunciant les solemnes
) i consuetudinaries paraules.

) " En nom de les sereníssimes Magestats d'Aragó i de Caste-
) lla preno possessió d'aquest ocea!"

) Pocs anys després el més intrèpid dels exploradors del
) Pacífic, Magallanes es llença a la seva conquesta, i com si
) des d'aquell moment els coratjosos marins espanyols volèssin
) rivalitzar en empena i gosadia, comencen d'escampar-se
) per l'immens ocea a la recerca de terres desconegudes,
) Mendaña de Neira, Fernandez de Quiros, Luis Torres de Paz
) (el que dona el nom al celebre estret que separa Australia
) de Papuassia) Gallego.....

) Pot dir-se que els veritables descobridors del Pacífic
) foren els espanyols, i els portuguesos, car tota la plana major
) de celebritats de la marina de França, Anglaterra i Holanda
) ho feren molt mes tard i seguint les petges dels primers.
) Encara que no hagi passat a la historia, per una d'aquelles
) incomprensibles negligències, tetríbèriques, la major part
) d'arxipèlegs del Pacífic es deuen als espanyols.

) No puc parlar de la Historia dels arxipèlegs polinesis
) sense evocar les grans figures dels que per primera volta
) els vegeren.

) Taití mateix, l'illa celebre de beutat incomparable, fou vis-
) ta per primera volta per un navegant espanyol, que va passar
) de llarg.

) Entre Mendaña de Neira, Fernandez de Quiros i Torres, els
) primers arxipèlegs del Pacífic quedaren descoberts,

) Un a centuria mes tard començava la minuciosa i detallada
) exploracio d'Oceania pels celebres navegants anglesos Wallis
) i Cook i el frances Bugainville, per no nomenar mes que
) els mes imoratnts dels descobriments geogràfics dels Pacífic
) per que si anessim a detallar ens trobariem en que durant
) un segle els descobriments es susceïen sense repos, i homes
) coratjosos de tot el món exploraven, descrivien i valirit-
) saven aquella immensitat d'illes que poblen el Pacífic.

) Alvaro Mendaña de Neira descobreix les marqueses en 1595
) i en 1606 Fernando de Quiros entreveu Taití i tot l'arxipèleg
) del Corall entre les illes del qual va navegant i moltes de
) les que bateja.

) Però de tots els descobriments dels espanyols al Pacífic, so-
) lament les Marqueses han conservat el nom primitiu que va
) donar-los-hi el descobridor.

) Les Noves Hébrides, Les Salomón, Les Fidji, Les carolines
) La Nova Guinea, o illes del Nort de la Nova Guinea, han
) canviat de Nom. Actualment es infinitament difícil d'exigir
) davant dels mapes fets per Mendaña i Quiros, tan imperfectes,
) primitius, i equivocats de latitud, les illes que corresponen
) amb llurs noms actuals, a les celebres de Bajos de la Candela
) ria, australia del espirtu santo, la sesierta etc etc,

Història dels arxipelags

=====

Las conquistes,

) Poca importàcia han tingut pels polinesis, el pas dels espanyols per les seves illes, en canvi, l'arribada de Wallis a Taití en 1767. marca el començament de la devastació i nagació de la personalitat racial i nacional del polinesis.

) Wallis passa sis setmanes a Taití, i ha passat a la historia com a vertader descobridor de l'illa. En aquest periode de temps, observa els indigenes i feu la cort a llur reina, essent amplement i eficazment correspost per la ingenua polinesa.

) Alguns mesos despres es presenta Bougainville i com es logic s'hi entusiasma. Escolteu un paragraf copiat del diari d'abord del celebre marí. (alegir Sasportas)

) Amb prou feines un any despres arriba el celebre Cook enviat per la societat astronomica de Londres per a estudiar des de Taití el pasatge del planeta Venus davant del Sol.

) En aquests tres homes es deu en realitat la conquesta de la Polinesia per a els blancs,

) I ara tornen a sorgir els espanyols despres de dos segles gaire be dos sigles de silenci.

) De 1772 a 1775 tres expedicions espanyoles successives desembarquen a Taití. El motiu era segons referencies oficials l'evangelisació dels heretges polinesis.

) El fracàs mes absolut corona les temptatives. Els pares Jeroni i Maties que residiren llargues mesades a Taití no aconseguiren ni una sola conversió al cristianisme.

) Explicacions sobre l'estada dels pares a Taití i del diari de Maxim Rodriguez. (primer habitant blanc a Taití)

) Mort del capita Boneochea i enterrament a Tautira.

) Renuncia de la evangelisació pels pares Jeroni i Maties.

) Expedició del capita Bligh (1778) amb la Bouny, Explicar la revolta, l'expedició a Pitkairn amb els Taitans.

) Però fins el 1797 no comença la veritable ocupació dels blancs a la Polinesia.

) Explicar l'arribada dels missioners anglesos escampats per les illes de la Polinesia Oriental.

Dinastia de Pomaré Les primeres lluites entre missioners catòlics i protestants, Les dificultats per implantar a Taití el cristianisme, Guerres graticides, Lluites. Arribada de Dupetit Touhards,

(Consultar Fantasma Reials) ~~XXXXXXXXXXXX~~ Protectorat francès, sobre Taití, Guerres de Raiatea, conquesta de tot l'arxipelag de la societat.

Enn 1842 tota la pilinesia oriental pertany a França